

Apeqquutit akissutaallu innuttaasunik ataatsimiititsineq 3-mit Isua-ni pilersaarut pillugu			
EQUMATTAQ I ved Jørgen-Ole Nybo Nielsen		Kina	Oqaaseqaatit
1	Imeq umiarsuit oqimaaloqutitut usiat aniatinneqartinnagu misissorneqaqqaartassava immaqaluunniit "tatigineqarpat" nalingnaasumik malittarisassanut umiarsuit malinninnissaat, taamaalilluni ajutoortoqarpat suliaralugit pinngitsoortinneraniit.	LM	Assersuutigalugu nunani tamalaani imeq makittarissaammut tunngatillugu isumaqatigiissut (qallunaatut: Den internationale ballast vand konvention – BWM) imermik makittarissaammik suliarinninnermut atatillugu ilitsersuutininik ingerlatseriaasinillu 15-inik imaqarpoq, 200 sømilillu avataani imeq makittarissaammik taarsiinnermut atatillugu ingerlatseriaasinik imaqarpoq, il.il. Isumaqatigiissummi isumaliutigilluakkamik tunngavigisassanik malitassaqarpoq taakkulu imeq makittarissaammut tunngatillugu isumaqatigiissut malinneqarniarnera isumannaassavaat. Ilimagineqassaaq umiarsuaateqarfiit tunngaviusumik najoqqutassat malissagaat oqartussanillu piginnaasunik nakkutigineqassapput.
2	Kalaallit Nunaanni oqaimalequtassatut imeq useq pillugu isumaatigiissut (konvention) akuerineqarnikuua? Taamaattoqanngippat qanoq iliortoqalersaarpa?	GS	Naamik, "imeq oqimaalutassatut useq pillugu isumaqatigiissut" suli akuerineqanngilaq. Kalaallit Nunaata Namminersorlutik Oqartussaanit taamaattoq isumaqatigiissummik alinninnissamik piumasaaqateqarsinnaapput umiarsuit angallannerat aatsitassarsiorfimmu/ mit pillugu.
3	Oqaatigineqarpoq ajutoortoqartillugu, aniasoortoqartillugu ajunaarnersuaqartilluguluunniit politiit, kommuuni Namminersorlutik Oqartussalluunniit akisussaassuusut. Suliffeqarfik isumannaallisaaanikkut- piareersimanissamullu pilersaaruteqartussaataagalarpoq. Taamaattoq Kalallit Nunaat atortorissaarutinik, inuttassanik teknikkitigullu piginnaasaqarpa annikittumik, anginerusulluunniit ajutoortoqartillugu, aniasoortoqartillugu immaqaluunniit pingaarnertulli ajunaarnersuaqartillugu?	LM	Tusarniaanermi siullermi assingusumik apeqquteqartoqarpoq tassanilu akissutaa imaappoq: Imaani uuliamik mingutsitsisoqarsinnaanera pillugu upalungaarsimaneq, upalungaarsimanermi pilersaarummi Grønlandskommandop suliaani allaaserineqarpoq. Imaannami Grønlandskommando akisussaaffeqarpoq sineriallu qaninnerusortaanit Namminersorlutik Oqartussat aamma kommuunit akisussaaffeqarlutik. Privatimik suliffimmik ingerlatsisumit mingutsitsisoqartillugu akiuiniarnermi akisussaaffik piginnittuaniissaaq. Piginnittuusooq piareersimanermut pilersaarummik suliaqassaaq taannalu

		<p>Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfimmi akuerineqartussaalluni.</p> <p>Isuani suliniummi sammisanut atatillugu annerusumik mingutsitsisoqassappat maanna upalungaarsimaneq tassaqa naammassaaq. Taamaammat upalungaarsimanermut atatillugu pilersaarut immikkut suliarineqassaaq aamma atortussanik immikkut ittunik Isuani suliniummi sammisanut atatillugu mingutsitsinermi akiuussutissat suliarineqassapput. Tamanna ASN-imut tapiliussami 6-mi allaaserineqarpoq.</p> <p>Aamma eqqaaneqarsinnaavoq imaani ajutoorneq pinngitsoortinniarlugu umiartornermi isumannaallisaanermik naliliineq kiisalu malitassaq suliarineqarsimasoq. Naliliineq nalunaarusiami immikkut suliaavoq tusarniaavimmilu nittartakkami tikinneqarsinnaalluni (Sumiissusiornermi isumannaallisaaneq pillugu misissuineq – umiartornermut atatillugu pisortaqarfimmit piumasaqaat malillugu). Tamanna imaanut atatillugu umiartorneq qanoq ingerlanneqassanersoq siunissami isumaqatigiinniarnermi tunngavissatut atorineqassaaq.</p> <p>GS</p> <p>Ingerlatseqatigiiffik Namminersorlutik Oqartussanit pigineqartoq pilersinneqaaqqammersoq Greenland Oil Spill Response (GOSR) A/S uuliakoornissamut upalungaarsimanermut atortunik annertoorujussuarnik pigisaqarpoq. Ingerlatseqatigiiffit namminersortut atortunik atuinissaq pillugu GOSR-mut isumaqatigiissuteqarsinnaanerat ajornanngilaq, tamanna ilaatigut angallat Vega Sagittarius Kalaallit Nunaata avataani ikkarlimmat takuneqarpoq aammalu puttasut assiaqusersuutit annertoorujussuit ingerlatseqatigiiffimmit angallatip kaanngartinneqarnissaanut atatillugu sillimanissamut GOSR aqqutigalugu piniarneqarput. Upalungaarsimanermut suliffeqarfimmik isumaqatigiissuteqarnissaq oqartussaasut tungaanniit piumasaqaatigineqassaaq.</p>
--	--	---

			<p>Tamatuma saniatigut aatsitassanut ikummatissanullu inatsit naapertorlugu upalungaarsimanermut komite ilaatigut med deltagelse fra bl.a. Grønlands Kommando-mit, politiinit, rigsombudsmand-imit, peqqinnissaqarfimmit, Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqaarfimmit, DCE-mit allanillu peqataaffigineqartoq pilersinneqareerpoq. Upalungaarsimanermut komite-p suliasai ilaatigut tassaapput aatsitassarsiorfiutiqatigiiffimmit kuutsitsinerit upalungaarsimanermut pilersaarut naapertorlugu akiorneqarnissaasa alapernaarsornissaa, tamannalu pinngitsoorsimassagaluarpat akuliunnissaq.</p>
4	Qanoq/sooq akuerineqarpa imermik toqunartortalimmik imaanut aniatitsisinnaaneq?	LM	<p>DCE-p Naalakkarsuisut sinnerlugit tunngaviusussanik aalajangersaavoq, taaneqartunik "Greenland Water Quality Guidelines (GWQG)", taakkunani imaani <u>avatangiisumi</u> katersuunnerit annertunerpaaffissai ilitersuutaasut allassimallutik.</p> <p>Imeq tarajoqanngitsoq (kuut aamma tatsit) aamma imeq tarajulik (ass. kangerluit) immikkut naleqarput. Immami sumiiffimmi kimittussuseq "immami kuuffigisap pitsaassusaanut piumasaaqat"-itut aamma taaneqartarpoq (tuluttut: "ambient" water quality criteria). Kimittussutsit killigineqartut nunani tamalaani øko-toxikologiskimik naliliinikkut aalajangerneqarsimasuupput. Tassannga <u>aniatitsinermi piumasaaqaatit</u> aalajangerneqassapput, tassami kuuffianni kimikillisaaneq naatsorsuutinut aamma ilaasussaammat immami kuuffigisap pitsaassusaanut piumasaaqaatit malinniarlugit. Tamanna nunani tamalaani erngup pitsaassusaanut ingerlatsinermi nalinginnaasuvoq. Sumiiffiit ilaanni kimittusisitsineq pissusissamisut annerpaaffigisinnaasat sinnertarpaat.</p> <p>Akoorutissat imaanut kuutsinneqartut, GWQG-imilu missingersuutaasumik annerpaaffiit aalajangeriikkat isigissagaanni,</p>

		<p>kimittussutsini immami qanittumi missingersuutaasumik annerpaaffigisat ataaniingereersut tassaapput kanngussaq saviminerlu. Akoorutissat taakku marluk missingersuutaasumik kimittussuseq annerpaaffiup ataassappagut annikitsuinnarmik kimikillineqassapput, tamannalu kuutsiffiup eqqagisaani anguneqarsinnaavoq. Suliarinninnermi akoorutissat pingasut atornerqarnerusartut misissorneqarsimapput (Xanthate, Flotigam aamma Magnafloc). Akoorutissat taakku tunisassiornermi atornerqarnerata kinguneralugu kimikillisaaneq aamma pisariaqarsinnaasarpoq kimittussuseq toqunartoq ataanniarlugu. Eqqaani pissutsit tinittarnera ulittarneralu pillugu akoorineq/kimikillisaaneq Taseraarsummi anguneqarsinnaavoq, taannalu talittarfissamit immikkoortinneqarpoq. Umiarsualiviup avataani Qussup kangerliumanertaanilu immami kuuffigisap pitsaassusaanut piunasaqaatit tamaasa malinneqarsinnaassapput. Kuutsitsinermi erngup pitsaassusaanut nakkutiginninneq Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisorta qarfimmit kiisalu DCE aamma Pinngortitaleriffik suleqatigalugit aaqqissorneqassaaq.</p> <p>Akuutissat uumaatsut tunisassiallu suliap ingerlaartinneranut aamma erngumi ingerlaartitsinermi atornerqartumi ilaasut tamarmik atorneqalinnginneranni Naalakkersuisunit akuersissuteqarfigineqartussaassapput. Akuutissanut uumaatsunut akuerisaasunut tunngatillugu erngup imaani avatangiisinut kuutsinneqartup akugisasaanut naliusunut killissaliussanik aalajangersaasoqassaaq. Naliusunut killissaliussat sumiiffimmi avatangiisit eqqarsaatigeqqissaarlugit EU-mi malitassat malillugi aalajangersarneqassapput. Naliusunut killissaliussassatut aalajangersakkani qulakkeerneqassaaq kimikillisaaffiusup sumiiffiata 100 meterinik ungasissuseqartup avataani imaani avatangiisini toqunartunik sunniuteqalinnginnissaa. Akuutissat uumaatsut avatangiisini uumassusilinnilu katersuussinnaasut akuerineqassanngillat. Taamatuttaaq kimikillisaaffiusup sumiiffiata</p>
--	--	---

			<p>avataani saffiugassanut tunngatillugu erngup pitsaassusissaanut tunngaviusut malinneqassasut piunasaqaatigineqassaaq.</p> <p>Imikumi naliusunut killissaliussat naammassineqarsimanissaasa nakkutigineqarnera, ingerlatseqatigiiffiup nammineq nakkutilliissutaani kiisalu oqartussaasut avatangiisinik nakkutilliinerisigut aamma avatangiisinik alapernaarsuinerisigut ingerlaavartumik alapernaarsorneqassaaq. Avatangiisinik alapernaarsuinermi ilaatigut saffiugassat akuutissallu uumaatsut imermi, qeqqussani, aalisakkani, uilluni immallu naqqani katersuussimanerat ilaatinneqassaaq. Tamatuma saniatigut avatangiisinik alapernaarsuinermi, sumiiffiup qanitaani aammalu sumiiffimmi tunngaviusussami assersuutigalugu qeqqussani, uilluni, aalisakkani aamma peqqunni toqunartunik sunniuteqarsinnaaneraniq uuttortaaneraniq ilaqassaaq.</p>
5	<p>Attaveqaatigiinnikkut aqqissuussinerit inissimanerat eqqarsaatigalugu eqqarsaarnarpoq sooq naggoreqisukkut</p> <p>Narsarsuakkortinneqarnera, sumiiffik tutunut pingartuilerujussuaq. Pinngortitalerivimmit tuttorpassuit qoorumi tassani marts 2011-imi nalunaarsorneqarsimapput, taamaattumik aqusinissap inissinnissaanut pileraarutigineqarnera ajornoartosionarpoq.</p>	LM	<p>Talittarfiliarineqarsinaasat arlallit misissorneqarsimapput kisianni kangerlummi sermeqartarneq najoqqutaralugu Taseraarsuk sumiiffittut pitsaernerpaatut nalilerneqarpoq.</p> <p>Tassaniissappat aqqusineq ruujorilu piiiaffiup umiarsualiviullu akornaniittussaq Narsarsuup qooruata ilaatigut ingerlaarfeqartariaqassaaq. Aqqusineq ruujorilu ataatsimoortillugit sananeqassapput qooruup killingani.</p> <p>Tuttunut atatillugu aqqusineq-ruujori pingaartumik marlunnik akornuteqarpoq: aqqusinermi angalaneq uumasunik qimaatitsisinnaavoq aamma ruujori 70 cm missaani portussuseqartussaq uumasunik mattussisinnaavoq.</p> <p>Amerikap avannaani misilittakkat takutippaat aqqusinniornermi tutut qimaatinneqartartut. Tamanna pillugu aqqusinermit 2-5 km-it tikillugu uumasut ikinnerulernerat. Amerikap avannaani takuneqarsimavoq ukiut arlaqanngitsut qaangiukkaangata tutut angalasunut sungiussisartut kingornalu angalasunut</p>

			<p>ersiunnaartarlutik. Angalasunit akornusersuineq annikillisarniarlugu usisartut umiarsualiviup paaaffiullu akornanni ataatsimoortillugit ingerlaartassapput, taamaaliornikkullu ingerlaarfiunnginnera aamma sivilunerulissaaq. Angalasunit akornusersuineq aporsisinnaanerlu annikillisarniarlugu sukkassutsit aamma killilerneqassapput. Tuttut, ingammik norraat, ruujorimut akimmisissinnaanerat akiorniarlugu umiarsualiviup paaaffiullu akornanni ujaraaqqanit sanaat ikaartarfiit 45 sananeqassapput. Ikaartarfiit tuttut ingerlaarfiginerusartagaanni inissinneqassapput. Ikaartarfiit iluseq Alaskami Canadamilu iluatsilluarsimasoq malillugu suliarineqassapput.</p>
6	<p>Tuttut sumiiffiinnarmi sunnerneqassapput, taamaattoq uummasut iserartuumik ingerlaarsinnaasarput – pilersaarummi attaveqaqatigiinnikkut aqqissuussiviit akimorlugit. Isumaqarnarpoq Orbicon-imit killeqarfusatut sunniuteq attaveqaqatigiinnikkut attaveqasersuinermi pilersinneqartoq suunngitsutut isigigaat. Ilutigitillugu timmisartunut suluusalinnut mittarfissaq pileraarutigineqarpoq tuttut erniorfiisa nalerpiaani, Orbicon-illi oqaatigaa tamaani erniorfeqanngitsoq.</p>	LM	<p>Sanaartukkat illuliallu umiarsualivimmi paaaffimilu sermersuup killinganiittut annertussusaat killeqarnerata pillugu tuttut sumiluunniit ingerlaarsinnaanerannut killilimmik akornutaassapput. Paaaffimiit umiarsualivimmut ruujori-aqqusineq 105 km-inik takissusilik akimmiffiusinnaavoq, tamannalu maanna qulaani eqqartugaq malillugu ikaartarfiliortoqarnianngippat tuttut sumulluunniit ingerlaarsinnaanerat akornusersinnaavaa. Amerikap avannaani misilittakkat takutippaat aqqusineq ujaraaqqanit sanaaq tuttunut akimmiffiineq ajortoq (kisiannili tassuuna angallassineq uumasunut akornutaasinnaasoq – apeqqu/akissut nr. 5 takuuk). Ruujorerli akornutaasinnaavoq. Nunani allani misilittakkat takutippaat tuttut allaat ruujorit mikisut qarsunneq ajoraat (Isuani ruujori 0,7 m missaani portutigissaaq). Isuani tuttut sumiluunniit ingerlaarsinnaanerat anguniarlugu ikaartarfiinik ujaraaqqanik sanaanik 45-nik sanaartuisoqassaaq. Ikaartarfiit, 25 meeterit missaanni takissuseqartussat, annerusumik tuttut ingerlaarfigisartagaanni inissinneqassapput. Ingerlaarfiit makku Kalallit Nunaanni Pinngortitaleriffik suleqatigalugu ilisarineqarsimapput.</p> <p>Kalallit Nunaata Pinngortitaleriffiani sulisut aamma Avatangiisinut Nukissiornermullu Sullissivimmi (qallunaatut: Nationalt Center for</p>

			<p>Miljø og Energi), Aarhus Universitet (siornatigut Danmarks Miljøundersøgelsemit taaneqartup) ukiuni arlalinni Kalaallit Nunaanni tuttu norrisarfiisa erseqqissarsimavaat. Tamanna Isuani tuttunut aamma atuuppoq. Tutunut taakkununga atatillugu paasineqarsimavoq isorartuumik norrisoqartartoq, amerlanerusullu sivinganermi norrisarput. Paasineqarsimavorlu Isuap eqqaani nunaminertami aalajangersimasumi norrisut ukiut tamaasa amerlanerusartut. Manna nunaminertaq norrisarfiunerusoq paaaffimmiit sunniisoqarfiusumiit avataaniippoq. Kuussup qooruanni sivinganerit tutunit amerlasuunit norrisarfusarput tassanilu kingusinnerusukkut immaqa mittarfiliortoqassaaq. Mittarfiliortoqassappallu ilimagineqassaaq sivinganerni qaninnerni norrisartut akornusersorneqassasut. Mittarfimmik sanaartuinissaq paaanissamut akuersissummik qinnuteqaammi ilaangilaq.</p>
7	<p>Erngup nukinganik ingerlatsillit nukissiorfiit piviusunnigortinneqarsinnaapput pilersaarutip ingerlanneqarnera 2015-imi aallartinneqaruni. Kiap tunngavissat aalajangerpai aallartinnissaq 2015-iussasoq 2019-iunani? Sanaartorfissaq aamma Kalaallit Nunaanni suliffissaqartitsiagaluarpoq ukiuni arfineq marlunni.</p>	LM	<p>Saviminissarsiorfimmik angisoorsuarmik ammaanissamut piffissap eqqortuunissaanut pissutsit arlalippassuit apequtaapput, soorlu nunarsuarmi aningaasaqarneq, aningaasaliisussanik nassaarsinnaanermut periarfissat, saviminissamik piumanninneq allallu niuerfimmik pissutsit. Saviminissarsiorfissamut suliniutip peqqissaarullugu ilusilersorneqareernerata kingorna aningaasaqarnikkut pissutsit sukumiisumik misissueqqissaarfigineqarput, saviminissamik tunisinissamut periarfissat aamma nunarsuarmi sisammik pisariaqartitsineq misissorneqarlutik, taakkualu London Mining-ip niuernissamut siunnerfiinut sanilliunneqarneranni aalajangiisoqarpoq suliaasaq sapinngisamik piaarnerpaamik aallartissasoq.</p>
8	<p>Paasineqarpoq erngup nukinganik sarfaliorefqarnissaq aningaasatigut orniginangitsoq, kikkunnut orniginangitsoq? Inuiaqatigiit iluaanaaruteqarujussuassagaluarput saviminissap nungoreernerata kingorna sarfaliorfii tigugunikkit, taamaaliorluni</p>	GS	<p>Aatsitassarsiorfiup matoreernerata kingorna allamik nukissiamik annertoorsuarmik pisariaqartitsiviusumik suliffissuaqarnermik pilersitsisoqarsinnaasoq naatsorsuuteqarneq aallaavigalugu erngup nukinganik innaallagissiorfiliortoqassasoq qinnuteqartumut Naalakkersuisut piumasaqaateqarsinnaanngillat.</p>

	inuussutissarsiutigut nutaanik periarfissanissagaluarimat.		
9	Sooq pilersaarut erngup nukinganik periarfissaanut nalequssarneqanngila, paasiinnarnagu periarfissap pisariqartitsinerup 80 %-ia matussusersinnaagaa? Tunisassiorneq 12 mTons/ukiumut erngup nukinganik sarfaliorfik naammassagaluarpoq.	LM	<p>Suliassap sumiiffissaata iluani erngup nukinganit periarfissanik atuinissamut London Mining pisinnaatitaaffeqanngilaq. Tamatuma saniatigut erngup nukinganik innaallagissiorfik ISUA-ni suliassamik kinguarsaasussaavoq aammalu aningaasaqarnikkut imminut akilersinnaanissaanik akimmisaartitsisussaalluni.</p> <p>Aningaasaqarnermut tunngasut eqqarsaatigalugit erngup nukinganik innaallagissiorfimmik sananerup kingunerisaanik iluanaarutissat annikinnerusussaapput aammalu suliassaq taamaalilluni aningaasaliisussanut soqutiginaateqannginnerulertussaalluni, tamatumalu aamma kingunerisaanik suliassaq piviusunngortinneqarsinnaajunnaassaaq. Pingaartumik sumiiffinni avingarusimasuniittuni Kalaallit Nunaannituut imaannaanngitsumik silap pissusaani atuiffiusartuni, saviminissarsiorfimmik suliassaq aningaasaqarnikkut attanneqarsinnaanissamut saviminissamik annertoorujussuarmik tunisassiorfusariaqarpoq. London Mining-ip tunisassiornermut periarfissanut takussutissianik arlalinnik nalilersueqqissaarpoq, ilaatigut ukiumut saviminissamik 5 aamma 10 millioner tonsinik ukiumut tunisassiornissamut. Kisiannili suliassami aningaasaqarnermi aningaasaliisussanik pilerilersitsisinnaanissamut tunisassiorneq ukiumut 15 millioner tons tikillugit annertussuseqartariaqarpoq.</p> <p>Erngup nukinganik innaallagissiorfinit allanit ingerlanneqartunit innaallagissamik pisinissamik piumassuseqarluni London Mining arlaleriarluni oqaatigisarpaa. Taamaaliornikkut generatorinik dieselitortunik atuinissaq unitsinneqarsinnaassagaluarpoq annikillineqarsinnaassagaluarluniluunniit.</p>
	Apeqqutit – EQUMATTAQ II Lars Mathæussen		
10	Uuliamik aniasorneq saliinerlu. Imaatigut umiarsuarnik angallanneq, timmisartut, ikummatissamik annertuumik atuinermik	LM	Apqeqqut 3-mi akissut innersuussutigineqarpoq.

	kinguneqassapput. Umiarsuarsuit amerlasuut Nuup Kangerlua angalaffigilissavaat tamannalu peqqutaalluni isumannaallisaaneq piareersarluagaq aniasoornermi mingutsitsinermik annikillisaanissaq pillugu. Piumasaraarput tamanna sukumiisumik suliarineqassasoq malittarisassat sukannerperpaat malinneqarnerisigut.		
11	Eqqgarssarpassuaqalissaaq sulisartorpassuarniit, piumasaaqaatit annertuut saqqummiunneqartariaqarput eqqagassanik passussinissaq pillugu, illersorsinnaasumik passussinnaasoqaqqullugu. Sumiiffimmimi piniakkavut/nerisassavut uummasuupput.	LM	<p>Suliniuummi eqqagassat tamaasa katersorneqarlutillu isumagineqartassapput. Imeq errortuutikoq anartarfimmiinngaaneersorlu imeq biologiskimik saliisarfimmi salinneqartassaaq.</p> <p>Suliniuummut atatillugu piiaaffiup umiarsualiviullu nalaani inissiaqarfiinillu eqqagassanut nalinginnaasunut ikuallaaviliortoqassaaq umiarsualivimmi, taannalu inunnik 3000-ineersunik eqqagassanik suliaqarsinnaassaaq. Eqqagassat avatangiisinut ulorianartortallit Sermersuup Kommuuniata malittarisassai naapertorlugit katersorneqarlutillu isumagineqartassapput, akuttoqatigiimmillu pisartumik Nuummut kingornalu Danmarkimut ingerlatinneqartassapput Danmarkimi EU-milu malittarisassat naapertorlugit isumagineqarlutillu.</p> <p>Eqqakkat ilaasa atoqqissinnaasarput assersuutigalugu assakaasut tunisassiornermilu atortorissaarutit aserfallannikut. Eqqakkat atoqqissinnaasut katersorneqartassapput akuttoqatigiimmillu pisartumik suliffeqarfiinut immikkut suliaqartunut assartorneqartassapput atoqqinneqarlutillu. Eqqagassanik isumaginninneq ASN-imi immikkoortoq 6.1.5-imi 7.1.5-imilu itisilerneqarpoq.</p>
12	Imeq oqimaalutatut userineqartoq umiarsuarniit sineriatinnit 200 sãmilisut avatsitsigisumi aniatinneqartassaaq, nutaamillu imermik	LM	Maanna apeqqut/isiginninneq saqqummiunneqartoq apeqqut 1-imi aamma saqqummiunneqarpoq tassungalu innersuussutigineqarpoq.

	<p>immeqqittoqartassaaq sineriammut appakaattoqartinnagu. Naammassiuminaassinnaagaluartoq piumasaaqateqartoqartariaqarpoq isumaqatigiittoqarlunilu.</p>		
13	<p>Sumiiffik pineqartoq piniarfigiunnaassavarput. Thule Upernavillu inukippoq, Nuuk 16.000-inik inoqarpoq piniartut aalisartullu amerlanersaallutik nunami. Tamanna pillugu immikkut allakatigut saaffiginnissutiginiarparput.</p>	GS	<p>NAPP-mit allagaq tusarniaanermi akissuteqaatitut isigineqarpoq. Tusarniaanermeersut nittartagaanut saqqummiunneqarpoq. Tusarniaanermi oqaaseqaatit ingerlaavartumik tusarniaaviup nitrtagaanut saqqummiussuunneqartassapput.</p>
14	<p>Piumasaraarput umiarsuarnit eqqakkat aamma nakuutigineqassasut.</p>	LM	<p>Nunani tamalaani isumaqatigiissutsit naapertorlugit (isumaqatigiissut MARPOL-imik taaguutilik) umiarsuiniit tamaangaannaq eqqaaneq inerteqqutaavoq, tamanna Kalallit Nunaata imaani aamma atuuppoq. Assersuutigalugu isumaqatigiissut danskit ilisimatitsissutaani BEK 263 2008-meersumi ilanngunneqarpoq, Kalallit Nunaannilu taanna atuuppoq (qallunaatut: "Bekendtgørelse om udtømning af affald fra skibe og platforme").</p>
15	<p>Innuttasut 56.000-iinnaalluta nunarsuarmi CO₂-mik aniatitsinissatigut rikoortiliivugut. CO₂-mik katersisinnaangilagut. Piumasaraarput erngup nukingani sarfaliorfiliortoqassasq.</p>	LM	<p>Nalilerneqarpoq Kalaallit Nunaanni maanna CO₂-mik aniatitsineq ukiumut 0,63 million tonsiusoq (2002-miit 2009 tungaanut agguaqatigiissillugu). Isuani suliniummut atatillugu ingerlatsinermit nukissiuutinik dieselitortunik atuinermit aniatitsineq ukiumut 0,56 million tonsinik ilaneqassaaq – tassa imaappoq Kalaallit Nunaanni katillugu ukiumut 1,2 million tonsinik aniatitsisoqartassaaq maanna kisitsisit atukkat tunngavigineqassappata.</p> <p>Kisitsisit Danmarkimi CO₂-mik aniatitsinermit ukiumut 50 million tons missaaniittuusumut nunarsuarlu tamakkerlugu CO₂-mik aniatitsinermit ukiumut 31.800 million tons missaaniittuusumut (2010-mi kisitsisit) sanilliunneqarsinnaapput. Tamatumuuna Kalaallit Nunaanni aniatitsineq naatsorsugaq – Isuani suliniut ilanngullugu – nunarsuarmi aniatitsinermit naleqqiullugu 0,0038%-iussaaq.</p>

			<p>Kalaallit Nunaat nunat CO₂-mik aniatitsinnginnerpaat ilaanniippoq. Nunani tamani Kalaallit Nunaat nr. 183-itut inissisimavoq, Isuanilu suliniut dieselitortunik nukissiuutinik ingerlanneqassappat piviusunngornerata kingorna 172-itut inissisimalissalluni.</p> <p>Gassit silaannamik kiannerulersitsisartut aallaaviat sunniutaallu nalunaarusiaatini IPCC-ni tunngavilerneqarluarpoq (Naalagaaffiit akornanni Nunarsuap silaata allanngornera pillugu paasisimasallit sassartitat), tassani aamma nunarsuarmi CO₂ qanoq toqqorneqartarnersoq tunngavilerneqarpoq ('CO₂-sink'). Suliniummut atatillugu apeqqut imermik nukiliorfik piunasaqaataassanersoq aqutsinikkut politikikkikullu sammisassaavoq ASN-imilu suliasani ilaanngilaq.</p>
16	<p>Akuutissat atorineqartusat Kalaallit Nunaanni ilisimasaqarfigivallaanngilarput. Neriutigaarput/kissaatigaarput tamakku pillugit iluamik ilisimatinneqarnissaq. Maarmorilimmi suli aalisarneq piniarnerlu ngerteqqutaavoq mingutsitsisimanerup kinguneranik.</p>	GS	<p>Maarmorilik aqerlussarsiorfiuvoq zink-imillu paaaviulluni. Aqerlussamik zinkimillu paaaviit saviminissarsiorfinniit assigiinngissuteqaqaat akuutissanik atuinnermini. Soorluttaaq piiavik ukiorpassuit ingerlanneqarnikuunngitsoq avatangiisinullu annertoorujussuarmik eqqummaarittoqalernikuuvoq paaavinnik ingerlatsinermi. Oqartussanit piunasaqaatit akuutissanik passussinerni aniatitsinermilu sukannertorujussuupput akuutissallu ulorianartut saffiugassallu oqimaatsut il.il. akuisa kimittussusaanik nakkutilliineq ataavartumik nakkutilliisoqartussaavoq. London Mining-ip saviminissarsiorfissamik pilersaarutaanut piunasaqaateqassaaq qanoq iliorluni akuutissat ulorianaatillit atorineqartut immaqaluunniit tunisassiornermit pilersinneqartut saviminissamillu kimittorsarneqarsimasumik avatangiisimut aniatsitsinaveersartoqassanersoq.</p>
17	<p>Aalisartuusugut piniartuusugullu piniarfivut-aalisarfivullu annaasussaavagut. Naalakersuisunut London Mining-imullu atsiukkamik allagaqaatimik nassiussissaagut.</p>	GS	<p>Apeqqut 13-imut oqaaseqaat takuuk.</p>

Spørgsmål - GRUPPE III			
18	Nunat inooqaavatut pisinnaatitaaffeqarpugut, inuussutissarsiutini pīaanermik suliaqartoqartillugu – siusinaartumik paasissutissinneqarsimanerlu aallaavigalugu akuersaarnikkut.	GS	<p>Erngup nukinganik atuinermut atatillugu assersuutigalugu aatsitassarsiorfinni suliassani imaluunniit sanaartugassanut angisoorsuarnut sapusianik sanaartornissamut akuersissutinik nunat naalagaaffiit tunniussinissamik kissaateqartillugit, nunap inoqqaavinut tunngatillugu tunngaviusut pingaernerit ilai atorpeqartariaqaraluartut ilumoorpoq. Tamanna taaneqartarpoq FPIC (Free, Prior and Informed Consent / Kiffaangissuseqartumik, siusinaartumik paasissutissiiviusumillu akuersineq)</p> <p>FN-imim isumaqatigiissutit Nunat Inoqqaavi pillugit pisinnaatitaaffit pineqartut nassuiarneqarput ineriartornermut nunat inoqqaavisa najugqarfii pillugit. Artikel 32-imi allassimavoq:</p> <p><i>'1. Nunap inoqqaavi pisinnaatitaapput tulleriiaarinissamik ineriartortitsilutillu aalajangiinissaminnut pilersaarusiorsinnaallutillu ineriartornissamik nunaminnillu atuinissamik immaqaluunniit sumiiffiminnik pisuussutiminnilluunniit.</i></p> <p><i>2. Naalagaaffiit tusarniaassapput tutsuiginartumillu suleqataallutik nunap inoqqaavinut kalluarneqartunut nammineerlutik kattuffii aqutigalugit pituttorsimannigsumik paasissutissiinertalimmillu akuersinissaat pissarsiariumallugupileraarutit sugaluurtulluunniit akuerineqannginnerini, nunaminnik kalluaasut pisuussutaanilluunniit, pingaartumik ineriartornermut attuumassutilinnik, aatsitassanik pīaanermi atuinermiluunniit, imermik pisuussutillu allat.</i></p> <p><i>3. Naalagaaffiit pilersitsissapput periutsinik pitsasunik napertuuttumik naleqquttumillu ikiorsiinissamut suliniutinut pineqartunut, aalajngiisoqassaartaaq pineqartunut naleqquttunik iliusissanik annikillisaaniarluni'</i></p> <p>Nalunaarummi naalagaaffiit aamma nunap inoqqaavi immikkoortinneqarput. Uagut kalaallit maannakkut namminersulersimanerpat nunatsinni pisuussutinut aalajangiinnaatitaalerluta, naalagaaffeqatigiinnerup iluani</p>

			<p>nalunaarutip piviusunnngortinneqarsimaneratut isigaarput. Oqartussaaqatigiinneq kiffaanngissuseqarluta toqqaasinnaatitaaffeqartoq uagutsinnut atuuppoq aammalu amerlanerussuteqartunit qinigaasunik naalakkersuisoqarpugut. Inuiaavugut ataatsit - kalaallit – naggueqatigiit assigiinngitsuunnngilagut imaluunniit inuiaat inuit assigiinngitsuunata. Nunani tamalaani akuerisaasumik aqutseriaaseqarpugut oqartussaaqatigiinneq tunngavigalugu inuiannit qinikkanik naalakkersuisoqarluta – Inatsisartut aamma Naalakkersuisut inuiaat kalaallit soqutigisaannik isumaginittuusunik. Tunngaviusut FPIC-imi saqqummiunneqartut kalaallit inatsisaanni aalajangersagaareerput – ilanngullugu aatsitassanut ikummatissanullu inatsit.</p>
19	<p>Oqaatsit eqqortut atorineqarnissaat kissaatigivarput – soorlu oqaaseq peqqumaasivik atorineqarpoq, eqqaavinnut toqqorsivik atorineqarnani. Aalajangertoqarnissaanut aqut qanoq isikkoqarpa? Aalajangertoqarnissaanut sumut killippugut? Aalajangiisoqarnissaanut periuseq pillguu ersarissumik nassuiaanneqarusuppugut.</p>	GS	<p>Tunngavissat qulakkeerumallugit pisariaqarpoq oqaatsit assigiit eqqortullu atorineqarnissaat. Peqqumaasivik pillugu eqqagassanillu toqqorsivik pillugit ersarissarneqartariaqarpoq sorleq pisumi aalajangersimasumi isumagineqarnerisq. Tamanna nalunaarutini pineqartuni oqaatsitigullu saqqummiussinernut atuuppoq. Aalajngersniarnermut periuseq pillugu siumoortumik, tamanna assersuutigalugu allaaserineqarsimavoq sekerittakkani Aatsitassarsiorneq pillugu Aqutsisoqarfimmit innuttaasunik ataatsimiitsitsinermit nr. 4-ami saqqummiunneqartumi. Saqqummiussaq www.nanoq.gl -imut nittarneqassaaq suliallu ingerlanneqarnera ima nassuiarneqarsinnaavoq. Tusarniaaneq 19. Oktober naappat akissutigineqartut tamarmik London Mining-imut nassiunneqassapput akisassanngorlugit. Apeqqutit ernummatillu innuttaasunit soqutigisaqaqatigiinniillu ingerlaqqinnermi ilaatinneqanngikkunik suliamut attuumassutilimmik tunngavilersuuteqarluni nassuiaaserneqartassapput. Apeqqutit oqaseqaatillu attuumassuteqartut tamarmik avatangiiseq pillugu nalunaarusiamut ilanngunneqareerpata (VVM) inooqatigiinnikkullu aningaasatigut atukkanut nalunaarusiami (VSB), ingerlateqqinneqassapput paasissutissat attuumassuteqartut</p>

			<p>tamarmik ilanngullugit Naalakkersuisunut. Naalakkersuisut taava pilersaarutip akuerineqarnissaanut apeqqutaalissapput paasissutissat tunniunneqartut naapertorlugit. Taassuma saniatigut pingasoqiusamik isumaqatigiinniarnert aallartinneqassapput sulifeqarfik, kommune (Sermersooq) Namminesorlutillu Oqartussat akornanni inuiaqatigiinnut attuumassutillit pillugit. Isumaqatigininniarnert isumaqatigiisummik kinguneqassapput, ilaatigut oiumsaqaatit kalaallit suliffeqarfiutaanik akuutittsinissaq pillugu sulisussallu pilersaarummut attuumassutilimmik, soorluttaaq pissutsit sulinermi misiliisarnissamut attuumassutillit/ilinniarnert, ilinnaernerup nalaanni atugassat kalaallillu naleqartitaanik qulakkeerinninneq il.il. suut tamarmik akuerineqassagaluarunik, aatsaat suliffeqarfik sanaartornermik aallartitsissinnaangussaaq.</p>
20	<p>Oqaatsit atorineqartut pillugit: "Pilersaarusiornermik" taaneqassanngila "misissuinerminngitsoq".</p>	LM	<p>VVM-imut nassuiaammut atatillugu sumiiffimmi uumassusilinnut aamma nipiliornernut asimi misissuinerit (tunngaviusussanik misissuineq), nunap qanoq pinngoriartuaarsimaneranik misissuinerit, itsarnitsanik misissuinerit il.il., arlalippassuit ingerlanneqarput. Misissuinerit tamarmik avatangiisinut sunniutaasussanik nalilersuinermik suliaqarnissamut atorineqarput.</p> <p>Aamma apeqqut 39-imut akissuteqaatit takukkit.</p>
21	<p>Kingullermik naaggaarsinnaanersugut apeqqutigineqarpoq? Akineqanngilaq suli</p>	GS	<p>Naalakkersuisut akuersisoqarnissaannik itigartitsisoqarnissaannilluunnit aalajangiisuususaapput. Tusarniaasoqareerpat, London Mining inaarutaasumik VVM- aamma VSB-nalunaarusiamik suliaqassaaq. Naalakkersuisunit inuiaqatigiinnut- avatangiisinullu pilersaarut nammassinnaangitsutut nalilerneqaruni itigartitsissutigineqarsinnaavoq</p>
22	<p>Allassimavoq sunniut appasittuararsuusoq – eqqarsarnarpoq tunisassiorneq saviminissamik ukiumut anertutigippat.</p>	LM	<p>ASN suliarineqaraangat pingaaruteqartarpoq kingunerisinnaasanik naliliinermi taaguutit aalajangiussat atussallugit.</p> <p>ASN matumani taaguutit atorineqartut isumaat ASN-ip</p>

			<p>ilisimatitsissutaani immikkoortoq 3.5-imi "Sunniutaasinnaasunik Naliliinermi Periutsini" takuneqarsinnaapput. Assersuutigalugu kingunerisinnaasat makkununga immikkoortinneqarput</p> <ul style="list-style-type: none"> • Isorartussusaa (suliniutip sumiissusaani, sumiiffimmi, nunap ilaani) • Sivissusaa (piffissaq sivikitsoq isigalugu, piffissami akunnattumi, piffissaq sivisooq isigalugu, atajuartussaq) • Ilimanassusaa (ilimanangilaq, ilimanarsinnaavoq, ilimanarpoq, pinngitsoorneqarsinnaangilaq) • Pingaaruteqassusaa (annikitsuarannguaq, annikitsoq, akunnattoq, annertoq) <p>Taaguut "annikitsuarannguaq" ima nassuiaatissaqarpoq: i) sumiissusaani silaannami / nunami / imermi / imaanilu (aniatitsinermut atatillugu) mingutsitsineq annikitsuaagaangat; imaluunniit ii) uumasut naasullu ikilinerat / nuunnerat imaluunniit suliniuteqarfimmi uumaffeqarunnaartitsineq (akornusersuinermt atatillugu).</p> <p>Taaguut "annertoq" ima nassuiaatissaqarpoq: i) sumiiffimmi nunap ilaannilu silaannamut / nunamut / imermut / imaanullu akoorutissanik soqutigintumik allisitsineq, imaluunniit ii) VEC-p (qallunaatut: Værdsatte Økosystem Komponenter) ikilinerat / nuunnerat assersuutigalugu uumasut imaluunniit naasut pingaarutillit nunap ilaani annaanneqarnerat.</p> <p>Taaguutit "annikitsuarannguaq" aamma "annertoq" akornanni "annikitsoq" "akunnattorlu" aamma nassuiarneqarput (paasissutissat annerit ASN-ip ilisimatitsissutaani immikkoortoq 3.5-imi takuneqarsinnaapput).</p>
23	Der er ikke foretaget undersøgelser om kulturarv. Vi mangler den.	GS	<p>Kultoortigut misissuinerit assigiinngistut ingerlanneqarsimapput – Kalaallit Nunaanni Katersugaasivimmit toqqorsivimmiillu 2008, 2009 aamma 2011-imi. Qanganisarsiortoqarpoq London Mining-ip Isua-ni pilersaruteqarfiata nalaani. Nalunaarutit tassaniit Kalaallit Nunaata katersugaaviani pissarsiarineqarsinnaapput.</p>

24	Avatangiisinut ulorianaatillit eqqagassat passunneqarnerat. Avatangiiseq pillugu nunatsinni inatsiseqarpugut, taannali aatsitassarsiornermi sulianut atuutinngilaq.	GS	<p>Ilumoorpoq avatangiisit pillugut inatsit aatsitassarsiornermut atuutinneqanngimmat. Imaanngilarli avatangiisit pillugit piunasaqaateqartoqanngitsoq suliffeqarfinnut aatsitassarsiornermik sulialinnut.</p> <p>Suliat aatsitassarsiornermik assersuutigalugu tunngassutillit aallartinneqartinnagit avatangiiseq pilluug nalilersuoqqaartariqarpoq (VVM).</p> <p>Namminersoneq pillugu Inatsimmi Kalaallit Oqartussaaf qulakkeerneqarput danskit avatangiisinut siunnersuisoqarfiannut aatsitassarsiorneq pillugu pissarsisinnanissaannut. DCE (Dansk Center for Energy og Miljø) danskit ilisimatusarfigaat. DCE Århus Universitet-imi ippoq. DCE ilisimatusarnermik tunngaveqartumik siunnersuisarpoq nakkutilliinermillu avatangiisimut pinngortitamullu Kalaallit, danskit nunarsuarmioqatigiillu oqartussaanut suliaqarluni.</p> <p>Aatsitassarsiornermut attuumassutilinnik Kalaallit Nunaanni pilersaarutinut DCE-mut isumaqatigiissuteqartoqarnikuuvoq siunnersuisuunissamik aatsitassarsiornermi qinnuteqaataanut ingerlatsinissaanullu. Siunnersuineq avatangiisinut apeqqutini siammasissinnaaqaq nunatsinnilu immikkut ilisimasalinnik pissarsiassaqaqanngilagut. Pinngortitaleriffik siunnersuinermit aamma tapertarpoq suliassaqaqarfinni immikkut ilisimasagaqarfinni.</p>
25	Illuatunginik saqqummiussanut amigaateqarpugut – immikkut ilisimasallit illutangiliuttut. Amigaatigaavut immikkut ilisimasallit illuatungiliussinnaasut.	GS	<p>Avatangiiseq pillugu peqareerpoq immikkut ilisimasalinnik pissutsinut isummertussanik, tassa DCE Pinngortitalerivillu.</p> <p>Naliliinerat avatangiisit pillugit sunniutinit siunnersuinerlu Namminersorlutik Oqartussanut ilsimatusarnerq aallaavigalugu pissaaq. DCE Namminersorlutik Oqartussanut arlaanaatigulluunniit attuumassuteqaqanngilaq, isumaqatigiissutinut ilaammat Namminersorlutik Oqartussanut DCE’p avatangiiseq pillugu siunnersuinermik ingerlataqassasut Namminersorlutik Oqartussanut aatsitassarsiornermit suliat attuumassutillit pillugit.</p> <p>Aperisup oqaatigaa immikkut ilisimasalinnik illuatungiliuttussanik amigaateqartoq – aperisup taava isumagineraa allatut</p>

			ilisimasaqassanersut.
26	Sulisussat avataaneersut akileraartassapput, uatsituulli pisinnaatitaaffeqassallutik, assersuutigalugu peqqinnissaqarfimmumt inunnillu isumagiinniffinnut.	GS	Nalinginnaasumik sulisut tikisitat malittarisassat akileraartarneq pilluug inatsimmiittunut atuuttunut atuisinneqassapput, imaapoq isertitami 35 %-iannik akileraartassapput, ilangaatitaqanngitsumik. Sulisut tikisitat peqqinnissaqarfimmumt atuisinnaanaviannngillat, inunnik sullissivinnik allanilluunniit pisortanit kiffaartuussissutinik. Malittarisassat soorlu nunait aallanit suliaqartunut Cairn-ip misissuilluni 2010, 2011-imi suliaqarneranit allaanerunngillat, soorluttaaq aatsitassarsiornermik suliniutit allat nalinginnaasut.
27	CO2-mik aniatitsinermit kisitsisinik amigaateqarpugut, aamma umiarsuarnit pilersuisuusussanit, saviminissamik assartuisussat kisimik pinnagit.	LM	Kangerluup paaniit Qussummi umiarsualivimmumt umiartornermit CO2-mik aniatitsineq ASN-imi naatsorsorneqarpoq suliniutimilu tamakkerlugu CO2-mik aniatitsinermit naleqqiullugu 2% missaaniilluni. ASN-ip immikkoortortaani 7.1.8-mi annerusumik paasissutissat takuneqarsinnaapput.
28	Aluminiliuliorfissamut akuersaarneq Isua-nilu pileraarummut. Engup nukinganik sarfaliorfiliorsinnaaneq periarfissaammat.		
29	London Mining-imiit tusarniaanermumt akissutinik oqaaseqaatinik pissarsissaagut tusarniaaneq pillugu nittartakkatigut, toorlugilli ingerlariaqqiffissat tamarmik atorsinnaanngillat.	GS	Inglerslatsinikkumt ajornartorsiortoqarnikummat tusarniaavimmi www.nanoq.gl-imi ilumoorpoq. Toqqorterinermit inissaq Nanoq-mi maanna annertusineqarpoq, ajornartorsiut qaangerneqareerpoq.
30	VVM-imi apeqquutit amerlanngistuinnat tusarniaanermumt pineqarput. Paasissutissat amerlanerit paasissaanngiivippumt, tusarniaanermiillu akissutit imaqarput qulequtaqqanik, akissutaanik sulii pissarsiffiginngisavumt.	LM	ISUA-nin suliaassami ingeniørinik ilusilersuinermit aamma VVM-imumt aammalu SIA-mumt nalunaarusianik suliaqarnermit innersuusutit piimasaqaatillu najukkami oqartussaasumit piimasarineqartumt malinneqarput. Tamatuma saniatigumt aamma nunani tamalaani pitsaassusissat qaffasissumt malinneqarput.
31	Erngup nukinganik nukissiorfissat sakkortussusaa – 06G naapertorlugi nukiliarineqarsinnaasoq 154 megawatt-iusoq – maanna nalilerneqarpoq 175-200 megawatt-iussasoq, uani 120 megawatt-imumt inissinneqarsimavoq, appasinnereqaluni.	LM	Erngup nukinganik innaallagissiorfimmumt atatillugu ingeniørinik naatsorsuinermit tunngaviusussat assigiinngitsumt aallaavigalugit suliarineqarsinnaappumt. Misissuinermit taaneqartumumt tunngaviusumt London Mining-ip ilisimasaqarfiginngilai. Ingeniørinik suliffeqarfiata Canadameersup SNC Lavalin-ip, London Mining sinnerlugi misissuueqqissaarnerugallartunik suliaqartumt, suliaassamumt allakkiani allassimasumt innaallagissiarineqartumt 120 MW-iunissaa inerniliuppa.

32	<p>Ilanngussaq 9 (anneks 9), assersuutigineqarput periarfissat assigiinngitsut. Eqikkagaqarpoq piginnaasat aningaasartuutissallu pillugit. Kisinneqarsimalluni aningaasartuutit aningaasartuutaat diesel-ip atorpeqarnerani 221 mio. Dollars-it. Taamattoq diesel erngullu nukinganik 120 megawatt-imik asarfaliorneq ataatsimoortillugit atuigaanni 670 io. Dollareqassasoq. 450 mio. Dollars akisuneroqaaq taamaattoq ingerlatsinermit sipaaruteqassalluni, sulilu diesel: 300 mio. Ukiumut engullu nukinga: 43 mio. Dollars ukiumut. Taamaattumik ukiumut ingerlatsinermit aningaasartuutissat 250 mio. Dollarsimik appasinnerullutik, tamannalu ima isumaqarluni tassa erngup nukiliornermut aningaasartuutit ukiut marluinnaat ingerlanerani akilerneqariissallutik.</p>	LM	<p>Suliassap sumiiffiani erngup nukinganit periarfissanik atuinissamik London Mining piginnaatitaaffeqanngilaq. Tamatuma saniatigut ISUA-ni suliassamut atatillugu aningaasaqarnikkut nalilersueqqissaarnerup takutippaa, ataatsimut katillugu aningaasaliinerit angissusaannut aningaasaqarneq malussajatorujussuusoq. Aningaasaqarnikkut nalilersueqqissaarnermi pissutsit tamarmik, aningaasaliinerup angissusaa, ingerlatsinermut aningaasartuutit, tunisassiarineqartup annertussusaa, saviminissamut akiusut ineriartornerat, aningaasalersuinermit atugassarititaasut, assartuinermit aningaasartuutit il.il. eqqarsaatigineqartussaapput. Naatsorsuinermit pisariitsumi suliassami aningaasaqarneq tamakkiisumik takutinneqarsinnaanngilaq. Aningaasaqarnermut ilusiliaq SNC Lavalin-imit inerisarneqartoq aallaavigalugu naatsorsuinerit takutippaat, aningaasaliinissamik pisariaqartitsinerup annertunerulernerat, tunisassiornerup kinguaattoorneranut pilertussamut ataqatigiisikkaanni, suliassaq aningaasaqarnikkut ataqatigiisinneqarsinnaajunnaartussaasoq. Tamatuma kingunerisaanik suliassaq piviusunngortinneqarsinnaajunnaassaaq.</p>
33	<p>Naatsorsuutit naapertorlugit, ernialersorneqassaaq akilersorneqarlunilu ukiuni 15-iniinnarni, erngup nukinganik sarfaliorfiit ukiuni amerlanerit ernialersorneqarlutillu akilersorneqartaraluartut. London Mining arlaleriarluni oqartarpoq ukiut 30-it angullugit piiaasoqarsinnaasoq. Alcoa pilersaarummut imermik nukiliorfik atassuserneqarsinnaavoq.</p>	LM	<p>Aatsitassarsiorfimmik suliassamut atatillugu isumalluutinik peqarsinnaanera (saffiugassap annertussusaa akuissusaalu) imminut akilersinnaassutsimik misissuinermit (Bankable Feasibility Study) ilaatinneqartoq aalajangersimaqqinnaartumik naatsorsorneqartarpoq. Australiami komite-p <i>Australasian Joint Ore Reserves Committee (JORC) The Code for Reporting of Mineral Resources and Ore Reserves (JORC Coden)</i> inerisarsimavaa, taannalu tassaavoq isumalluutip angissusaata aalajangersimaqqinnaartumik periuseqarluni naatsorsorneqartarnera. Periaaseq taanna ullumikkut nunarsuaq tamakkerlugu aatsitassarsiorfinnik suliassanut atatillugu atorpeqartarpoq. JORC naapertorlugu sumiiffimmi aalajangersimasumi saffiugassap annertussusaa akuissusaalu pingasunik assigiinngitsunik periaaseqarluni naatsorsorneqarsinnaavoq: "paasinarsisinneqartoq",</p>

			<p>"ilimanaateqartoq" aamma "uuttoqartoq". Imminut akilersinnaassutsimut misissuinermit atatillugu saffiugassaq isumalluutaasoq "ilimanaateqartumik" aamma "uuttoqartumik" taaneqartoq kisimik ilaatinneqarsinnaapput. ISUA-ni suliassamut atatillugu maannakkut isumalluutaasoq "ilimanaateqartoq" ukiuni 10-ini tunisassiarineqartussatut annertussuseqarpoq. Kisiannili sumiiffimmi arlalinnik qillerinerni saffiugassaq isumalluutaasoq "paasinarsisineqartoq" annertoq, aatsitassarsiorfik ukiuni 15-ini ingerlanneqarsinnaatilerlugu "ilimanaateqartumut" qaffatsinneqarsinnaavoq. Isuani sumiiffik annertoorujussuarmik saviminissaqartoq naliliisoqaraluartoq, annertunersaa "paasinarsisineqartutut" suussusersineqarpoq taamaattumillu aningaasaqarnikkut naatsorsuinerni ilanngunneqarsinnaanani. Alcoa ISUA-nut ataqatigiissinnissaanik siunnersuummut tunngatillugu, tamanna ajornannginnersoq akineqarsinnaanngilaq. Tamatumunnga pissutaavoq suliassat marluk taakkua tamarmik immikkut siunertaqarmata, piffissamut pilersaaruteqarlutik il.il., tamatumalu saniatigut suliassat marluk tamarmik nukissiamik annertoorujussuarmik pisariaqartitsiviullutik. Erngup nukinga pissarsiarineqarsinnaalerpat innaallagissamik pisinissamut London Mining ammavoq.</p>
34	<p>Neriutigaarput London Mining Alcoa-lu nammineerlutik suleqatigiilersinnaasut, politikikkulluunniit suleqatigiinnissannik piunasaqaateqartoqarsinnaasoq pilersaarutaat pillugit.</p>	GS	<p>VVM-imut ilitsersuummi allassimavoq, ingerlatseqatigiiffiup piiannissamik qinnuteqaammik nassiussinerminut atatillugu, nukissiuutit (ilanngullugu ilaatigut erngup nukinga) suliassami atorineqarsinnaasut suut ajornannginnermut paasinarsisissagaa. Taamaattumik pilersuinissamut periarfissaasinnaasut taakkualu pissarsiarineqarsinnaanersut misissussallugu ingerlatseqatigiiffik pisussaaffeqarpoq. Erngup nukinganik atuinissaq pillugu London Mining aamma Alcoa suleqatigiissappata, tamanna soorunami ingerlatseqatigiiffiit pineqartut inatsisinut maleruagassiivigineqarfimminnut tunngatillugu pisinnaatitaaffii ataqqillugit pissaaq. Sumiiffimmi ingerlatassanik piareersaanermut ataqatigiissaarinernullu atatillugu suleqatigiinnissaq</p>

			<p>Naalakkersuisut kaammattuutigaat, aammalu piiaanissamik qinnuteqaatip suliarineqarneranut atatillugu tamanna qanoq ingerlatseqatigiiffimmit paasinarsisinneqarsimanersoq misissorneqarsimanersorlu isiginiassallugu. Erngup nukinganut ingerlatanullu assigusunut tunngatillugu sukannererusunik piunasaqaateqartoqassanersoq, qinnuteqaammut najoqqutassat nassiunneqartut kinaassusersiunngitsumik nalilersorneqarnissaat apeqqutaassaaq.</p> <p>Aammattaaq oqaatigineqassaaq suliassat marluk taakkua suliap ingerlanerani assigiinngitsunik killiffeqarmata, aammalu suliassat aatsaat ataatsimoorussamik erngup nukinganik atuigunik ingerlaqqissinnaasut piunasarissallugu naapertuutissanngilaq. Suliaqartut assigiinngitsuupput aammalu suliassat assigiinngitsunik marlunnik siunertaqartut pineqarpoq. Nukissiuutinut tunngatillugu suleqatigiinnissaq piunasaqaatigineqassappat, suliassat ingerlanerat unissasoq aarlerinaateqarpoq, pissutigalugu taakkua imminnut utaqqisaqattaattussanngussammata aammalu imminnut ataqatigiinnerminni nammineersinnaajunnaassallutik. Suleqatigiinnissaq naleqquttutut isikkoqarsinnaagaluarpalluunniit maannakkorpiaq pinngitsoorani taamaaliornissamik piunasaqaateqarnissaq ajornarsorinarpoq.</p>
35	Suliat katitigaaneraat annertoqaaq piffisarlu oqallinnissatsinnut sivikeqaluni, arlaannaanulluunniit attuumassuteqanngitsut immikkut ilisimasallit amigaatigaavut isornartuusinnaasut pillugit apeqqusiisnaasut.	GS	<p>Suliat katititigaanerat Isua-ni pilersaarutitut ittut annertoqaat. Oqalliffissaq paaissutissanillu pissarsiniarsinnaaneq pilersaarut tasungalu attumaasutillit pillugit sivilisusimaqaaq. ataatsimiisitsisoqartarsimavoq ammasumillu akuttunngitsumik oqallittoqartarpoq ukiumi mkingullermi ingerlasimasumi. Piffissallu taasuma siorna paasissutissanik pissarsisoqarsinnaasumavoq sukumiivallaarsimanngikkaluarlutik maannatuut. London Mining ukioq manna aasaq tikillugu sukumiisumik misissuillunilu pilersaarusiorsimavoq. Arlaanaanulluunniit pituttorsimanatik immikkut ilisimatuut oqaaseqaataat soorunami kikkunnilluunniit kissaataapput.</p>

			<p>Suliffeqarfimmit – oqartussanit – innuttaasuniillu. Kalaallit Nunaat amerlavallaanngitsunik kattuffeqarpoq ilisimasartik aallaavigalugu ilanngusserusuttunik. Tamanna soorunami eqqartorneqarsinnaavoq.</p> <p>Innuttaasulli apeqqutinik isornarsinnaasunik ernummatiminnillu ataatsimiinnerni saqqummiussisarput pilersaarummi pissutsinut assigiinngitsunut ersarissaallutik pingaaruteqaqalutillu.</p>
36	Avatangiisit aningaasaarnerlu pillugit isummersuutit taputartuunneqarnerisa takutippaat, pisariaqartoq pissutsit sukumiisumik misissorneqarnissaat.	GS	Pilersaarut taama angitigisoq soorunami pisariaqartitsivoq pissutsinik sukumiisumik naliersuisoqarnissaannik, tamanna avatangiisit aningaasarsiornerlumi pillugit atuulluni.
37	Erngup nukinganik sarfaliornermik atuinerup CO2-mik aniatitsinerup uuliamillu assartuinermik anikillisitsissaaq.	LM	London Mining-ip tamanna pissusiviusut pillugit oqaaseqarnertut isigaa.
38	Nipip sakkortussusaa arfernut tunngatillugu sumiifimmi. Takorlooruminaaatsipparput umiarsuit amerlassusaasa angallattussat kangerlunni nipimik annikittuinnarmik sunniinissaat.	LM	<p>Nalilerneqarpoq Isuani suliniummi umiarsuit aqqusaartussat qaammammut 10 missaaniittassasut. Sanilliussissagaanni umiarsuit nassiussanik usisartut aamma umiarsuit takornariartitsisartut 2011-mi aasaanerani qaammammut 70 missaanni Nuummut aqqusaartarsimapput. Sumiiffimmi qipoqqaat arlallit Nuup eqqaani Kangerluup paaniittuupput. Umiarsuit angissusaat immallu naqqani nipeqassuseq toqqaannartumik ataqatigiinngillat pissutsilli assigiinngitsut immap naqqani nipeqassutsimut peqataasarput – aamma umiarsuit sukkassusaat.</p> <p>Ullutsinni Nuup Qussullu akornanni immap naqqani nipilorneq akornusersuinerlu angallateeqqanit sukkasuunit annerusumik aqunneqarpoq.</p> <p>Umiarsuit Qussuup umiarsualiviannut aqqusaartussat arriitsumik angalassusaammata nalilerneqarpoq arferit tusaasinnaassusaanut ajoqusiinissaq, nipikkut attaveqartarnerannut akulerussineq, pissusaanut akornusersuineq aporsisinnaanermilu ilimanassuseq annikitsuusoq.</p>

			Kangerlummi nipip ingerlaarnera imaannaanngitsuummat ingerlaarfimmi nipikkut nakkutilliisoqartassaaq nipeqassusaa paasisaqarfiginiarlugu. Paasisutissat annerit ASN-ip nalunaarusiartaani immikkoortoq 6.2.3-mi tikinneqarsinnaapput.
	Apeqqutit- Inersuarmit		
39	Misissuinerit tunngatillugu. Kisitsisinik sulit takusaqanngilanga pinngortitaq pillugu. Peqataavinnartutut misinarpoq pinngortitaq uummassuseqanngitsoq. Piniartut ilaqutariillu kalluarneqassappat – inuuniuterput annaasussaavarput. Pisiarineqareerpugut? Pivisup sangutinneqarnera uppernanngesaaq. Uillut, tutut, nataarnat, eqaluit uummasullu allat pillugit kisitsisinik takusaqanngilagit. Qaarsuinnartut saqqummiunneqarput uummassuseqanngitsutut – akilernerqarsimapput qaarsuinnartut allaaserinninnissaminnik.	LM	Maanna naasut uumasullu qanoq inissisimanerat paasisaqarfiginiarlugu (aallaavigisaq) biologiskimik misissuinerit nalunaarsuinerillu 2008-miit 2012 tungaanut ingerlanneqarsimapput. Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfik, Dansk Center for Miljø og Energi (DCE) kiisalu Kalaallit Nunaanni Pinngortitaleriffik suleqatigalugit misissuinermit pilersaarut suliarineqarsimasooq malillugu ingerlanneqarput. Nalunaarsuutit tunngaviummik misissuinerit (qallunaatut: Baseline-undersøgelser) takussaapput. Nalunaarusiat suliat ASN-ip nalunaarusiartaani ataatsimut takunerqarsinnaapput immikkoortoq 3.4-mi. Misissuinerit naasut, aalisakkat imermiut kiisalu miluumasut qanoq-issusaanut atatillugu misissuinerit ilagaat. Misissuineq aamma imermi, sedimentini, orsuaasani, uilluuni, qeqquani aalisakkanilu aallarniutaasumik aatsitassaat oqimaatsortaqarnerannik misissuinerit ilagaat. Taassuma saniatigut tutunut tunngatillugu nalunaarsuutit Pinngortitaleriffimmeersut atornerqartarsimapput, amerlassusaannut atatillugu nalunaarsuutit ilanngullugit.
40	Naalakkeruisutigoortumik suliatigut anguniagaqartoqarpat allanngortinneqarsinnaanngitsunik – kalluarneqartoq pisinnaatitaaffeqartariaqarpoq piumasaqarnissaminut, nuuginnarneqarani. Pisinnaatitaaffikka peerneqalerput (piniartutut/aalisartutullu) atorfilittulli værsgoorneqarput.	LM	Isummersuut allanneqarpoq.
41	Ukiakkut apparpasuarnik nerisaqartarpugut.	GS	Appat sulit kangerlummi takussaassapput. Sumiiffinnut allanut

	<p>Oktober-ip 15-ianiit piniarfivut atorsinnaajunnaassavarput. Ilaqutariit tamaani nammineerlutik inuuniutissaminnik aallersinnaajunaassapput (assiliaq Nuup eqqaanik takutitsisoq tikkuarlugu), allalli inuuniutealissapput.</p>		<p>nuullutik naleqqussassanersut suli ilisimaneqanngilaq. Sanaartornerup nalaani Isuani suliassap sumiiffiani nipiliorneq annertoorujussuusassaavoq ingerlatallu annertusussaallutik. Innuttaasut nalinginnaasut/piniartut sumiiffimmi qanoq angalaarsinnaanersut pillugu maleruagassanik aalajangersaasoqassaaq. Ajutoornernik pisoqarnissaa kissaatigineqanngilaq. Kisianni ingerlatat annertunerujussuat pissutaalluni, pingaartumik ukiumi siullermi, uumasut aamma sumiiffimmit ingerlataqarfiusumit sumiiffinnut allanut ingerlaartussaassapput. Taamaattorli piniartut aamma sunngiffimmi aallaaniartartut uumasunik malinnissinnaanerak akornusersimaneqanngilaq.</p>
42	<p>Sumiiffik pineqartoq atorlugu inuuniuternikuuvunga ukiumi 24-ini, angajullequtiga 24-inik ukioqarpoq, meeraanerminiillu sumiiffimmi pineqartumi uummasunik pisanik nerisaqarpoq, kinguaavi periarfissaqarnaviannngillat assinganik.</p>	GS	<p>Najugaqavissut piniarsinnaanerannut aalisarsinnaanerannullu periarfissat kalluaneqasapput – pingaartumik sanaartornerup nalaani sumiiffiit sanaartorfiusunut qanittut kalluarneqassallutik. Aatsitassarsiorfik pilersinneqareerpat soorunami piiaaveqarfik attaveqatigiittarnikkut aaqqissuussivigineqarsimasullu piniarfiujunnaassapput. Taamaattoq piniarnissamut aalisarnissamullu periarfissaqassaaq kangerlummi aatsitassarsiorfiullu eqqaani. Ersarissumik ilisimaneqanngilaq uummasut aqqusinermut assersuutigalugu ungasitsigissanersut. Ersarissarneqassaaq soorunami piniagassat aatsitassariornermut qanoq qisuariarnersut nakkutigineqassaaq London Mining-imullu piumasqaateqartoqassasoq.</p>
43	<p>Kalaallit Nunaata aningaasaqarneranut aatsitassarsiorfik annaassisuussaaq – uanga pilliutaavunga, allat ilagalugit. Aningaasarsiorneq alla pilissaaq ukiullu tulluuttut 100-ut sumiiffimmit inuuniuteqarsinnaajunnaassaagut, annikinnerpaartaanilluunniit...</p>	GS	<p>Kalaallit Nunaat nunaavoq unammilligassartarpassuaqartoq aammalu innuttaasut amerlanersaat nunamut qanittuaqqamik atasuusartut ilumoorpoq. Nunami pisuussutit uumassusillit niuerutigalugit atornerqarput, kisiannili aamma taakkua ilaqutariippasuit aningaasaqarnerannut kalaallillu kinaassusaannut, ileqqinut pingaartitaannullu pingaaruteqartorujussuupput. Kalaallit Nunaanni aningaasaqarnikkut siuariartortitsinissaq suliffissallu</p>

			aatsitassanut suliassaqarfiup ineriartortinneqarnerata qulakkeeriffigeqatigisassai pisariaqartinneqarput. Ilumoorpoq aatsitassarsiorfik Isuani saviminissarsiorfissatut ittoq pinngortitamik sunniisussaasoq naatsorsuutigineqartariaqartoq – kisiannili tamanna ima annertutigissanngilaq allaat piniarneq aalisarnerlu ingerlanneqarsinnaajunnaarluni. Tuttut tammakassanngillat, kisiannili piffissap ingerlanerani pissutsinut nutaanut naleqqussassapput. Aatsitassarsiorfiup tassanilu ingerlatat qanoq avatangiisinut ilanngullugulu assersuutigalugu tuttunut aamma imaani uumasunut miluumasunut sunniinissaa oqartussaasut ingerlaavartumik alapernaarsussavaat.
44	Pinngortitaq piujuaannartinneqartariaqaraluartoq aningaasarsiornermik ineriartortitsineq pillugu - Kalaallit Nunaanni tunniutiinnartariaqarpugut, Kalaallit Nunaat perlilermat.	GS	Kalaallit Nunaanni pinngortitaq uumasorpassuaqarpoq naasorpassuaqarlunilu aamma piiannerup isumannaatsumik pinissaa uagut qulakkiissavarput. Eqqaamassavarput aamma uagut nammineerluta umiatsiat motoorillit sukkasuuliat atorlugit piniariaraagatta ukiukkullu qamuteralaat atoraangatsigu angalaarnerujussuannorsimagatta. Uumasut tamatumunnga periarfissikkutsigu amerlanertigut naleqqussartarput. Kangerlussuarmi mittarfik ullumikkut mittarfittut ulapaarfiugaluartoq assersuutigalugu tuttut aamma umimmaat naleqqussarsimapput, taamaalilluni aamma takornarissat mittarfiup ungasinngisaani taakkuninnga misigisaqarsinnaalersimallutik.
45	London Mining Naalakkersuisullu piumaffigaakka mingutsitsisoqanngilluinnassasoq pingortitaq pillugu.	GS	Pingaartineqassaaq London Mining-ip nunarsuarmi periutsit pitsaanerpaat naapertorlugit ingerlatsissasoq aatsitassarsiorfimmik, tamanna aamma avatangiisinut sunnitit pillugit qanoq passussisoqarnissaa ilaalluni, suliffeqarfimmit qanoq iliorluni imermut silaannarmullu aniatsitsineq nakkutigineqassanersoq mingutsitsisinnaasunik. Oqartussaniit aamma sapinngisaq naapertorlugu misiliutinik katersuisoqartarlunilu nakkutilliisoqassaaq mingutsitsiviusinnaasunik pilersaarummiit.
46	Unnummut oqaatigerusuppara paasitsitsiniaaneq (naludara tusarniaanermik taaneqarsinnaanersoq),	GS	Apeqquut 21-imi akissut takuuk.

	apequtigeqqissavara, apequtigineqareeraluartoq: naaggaarsinnaavugut?		
47	Unnummut paasivarput Canada-mi Alaska-milu naggueqatitta misigalugillu misilittagaqarfigeriigaat angugivut. Eqqaamvara ICC aallartinneqarmat. Meeraallunga kinaassusera tiguara raatiukkut tusrnaartarnera aallaavigalugu. Taamani naggueqatittta aqqusaarpaat maanna uagut aqqusaakkavut. Taamaattumik aperissuunga naaggarsinnaanersugut immaqaluunniit pisiarinqareersimanersugut?	GS	<p>Kalaallit Nunaats 1. Januar 2010-mi aatsitassarsinermik akisussaaneq ingerlatsinerlu tamakkiisumik tiguua. Taamaattumik Inatsisartut inatsisitigut sinaakkutissat aatsitassarsiorneq pillugit aalajangertartuupput, aamma Naalakkarsuisut sinaakkutit naapertorlugit akuersisartuullutillu itigartitsisartuupput qinnuteqaatinut ataasiakkaanut. Naalakkarsuisut inuiaqatigiinnut avatangiisinullu nammassinnaanngitsutut naliliippata naaggaarsinnaapput. Kalaallit aNunaat sinniisuutitaqarneq naapertorlugu tamat oqartusaanerannik, Inatsisartut Naalakkarsuisullu aatsitassarsiornermik nakkutilliisoralugit qinerisartunit piginnaatinneqarneq naapertorlugu ingerlatsiviusoq.</p> <p>Nunavummi Naalakkarsuisut aatistssarlerinermik tamakkiisumik tigusinikuunngillat. Nunavut ukiorpassuit saqitsaassimanerup kingornatigut angusaavoq nunamik piginnittussaaneermik inuit Ottawa-milu naalagaaffeqatigiit naalakkarsuisuisa akornanni. Nunavummi immikkoortinneqarput "cerown lands"/ nunat naalagaaffeqatigiit naalakkarsuisuinit oqartussaaffiqineqartut Inuillu pisinnaatitaaffeqarput Nunavut 18 %-iannut, inuit nunap 2%-iinnaani aatsitassatigut pisinnaatitaaffeqarfigivaat. Kalaallit Inuiat Namminersorneq pillugu Inatsit naapertorlugu aatsitassarsiorneq pillugu akisussaapput tamakkiisumik.</p>
48	Naggueqativut qulaanniit naalakkeneqarsimapput, nunasi atornerlunniarpavut aningaasarsiornikkut ineriartortitsinissaq pillugu – naak ilissi pisinnaatitaaffisi? Naak uanga pisinnaatitaaffikka?	GS	Apeqqutimut siusinnerusumut akissut takuuk.
49	Kurt Seblon: Pisuussutit sermersuup ataaniippat? Sermersuaq qarsullugu sungaartumik titarneqarmat.	LM	Isuani saviminissaqarfik ilaatigut Sermersuarmit qallerneqarsimavoq. Ammasumik piiiaffiliorniaraanni sermeq piiarneqassaaq. Nalilerneqarpoq sermeq 282 million m ³ missaanni

			<p>piiarneqassasoq ukiut 15 ingerlanerani. Sermeq piiagaq Sermersuup qaanut katersorneqartassaaq paaaffiup avannaata kitaani kujataatungaani aatsitassarsiorfimmiit kilomeeterit arlalinnguit iluini.</p> <p>Sermeq maskiinanik assaasunik piiarneqassaaq lastbilinillu assartorneqassalluni sermimik katersuiffimmut.</p> <p>Sermeq piiagaq katersagarlu piiarneqanngitsutulli pissuseqassaaq. Ukiumut sermeq aattoq sermiaasoqanngitsuugaluarpat aannera assigissavaa, sermerlu piiagaq kuuffiit kuunnerannut soqutigintumik allannguuteqassanngilaq.</p> <p>Paasissutissat amerlanerit ASN-imi takuneqarsinnaapput (ass. Immikkoortoq 4.2-mi aamma immikkoortoq 7.1.10).</p>
50	Aalaqqaataaniilli apequtigineqarsimavoq sulilu akineqarani. Unnummut isumarpasuit anninneqarput – paasivarput piareersarnerusoq. Naak pisinnaatitaaffivut? Annikinnerpaartaatigut taasissutigitinneqartariaqaralarpoq.	GS	<p>Kalaallit inuiaat tamat oqartussaaqataanerit naapertorlugu Inatisartuni ilaasortassatik taasimavaa naalakkersuisunik toqqaasimasut – Naalakkersuisut. Inatsisartut Namminersorneq pillugu Inatsit naapertorlugu inatsisiliortuupput Naalakkersuisut atuutitsisuullutik – tamanna naapertorlugu Naalakkersuisut aalajangiisinaapput inatsisit naapertorlugit. Pissutsit inuiaqatigiinnut taasissutigitinneqartussat tmat oqartussaaqataanerit naapertorlugu Kalaallit Nunaannut pingaarutilimmik inissisimanerusussaapput assersuutigalugu Kalaallit Nunaata Danmark-iut tunngatillugu EU-mullu pissutsinik aallaavillit. Nuanp iluani pissutsit assersuutigalugu Aatsitassarsiorneq imermilluunniit nukissiorfiliorneq inuiannut taasissutigitinneqarnaviangillat.</p>
51	Tamatta Inuuvugut. CO2-mik pilersitiinnavikkaluarutta maannatuut killissaq qaangissvarput – inuit avatangiiseq sequmilerpaat. Tamanna akueriuminaattorujussuavoq issittumi orpeqanngitsumi CO2-mik	LM	Apeqput 32-imut oqaaseqaatit takukkit.

	milluaasinnaangittunik. Avatangiisiniissaaq imaanullu anngukkuni seernarsissalluni, silaannarmullu piguni drivhusgassinnguutissaaq. Innersuussutigaaara pileraarummit erngup nukinganik sarfarliornissaaq aallaaviussasooq.		
52	Martin Ben Shalmi: Immikkut ilisimasaqarnangalu oqarsinnaangilanga arlaannaannulluunniit attuumassuteqarnanga. Neriutigeqaara, suliffeqarfiga meeqqakkalu pilersaarutinut suliarilluagaasunik nuannaarutissinneqarumaarluta. BNP pillugu isornartorsiuinikuuvunga, assut. Pilersaarut una pillugu tikkuagassaaqanngilanga, pilersaarutit allat siornatigut akuerineqarsimasut qimerlooraanni uungalu pilersaarummut assersuullugit, nutaamik BNP-mik takusaqarsinnaavugut Naalackersuisooq maanna suliamut ingerlanneqartumut piumasaqaateqarpoq annertuunik. Naaggaarnissatsinnut akissaqarpugut, soorunami naaggaarnissatsinnut akissaqarpugut. Neriutigaarali angissasugut, pilersaarut tunngavilersorluarneqarsimaqaaq suliarilluagaallunilu. Meeqqavut siunissaqartikkusuppavut nunami eqqissimatitsivimmiitinnagit.		

GS: Namminersorlutik Oqartussat

LM: London Mining